

2023-05-29

Klimat- och miljöminister

Romina Pourmokhtari

kn.registrator@regeringskansliet.se

Kopia till: Havs- och vattenmyndigheten

Vattenmyndigheten Västerhavet

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Länsstyrelsen i Halland

Låt inte kalkningen av våra försurade sjöar upphöra

Försurningen av sjöar och vattendrag är ett stort miljöproblem i vår del av Sverige. Kalkningsmetoderna har utvecklats och förfinats, spridningskartor och spridningsintervall har anpassats för att få en bra kostnadseffektivitet. Det sura nedfallet har minskat och kalkningsplanerna revideras när vattenkemi och biologisk provtagning visar att det är möjligt. Trots förbättringar krävs fortsatt kalkning under lång tid för att inte de tidigare nedlagda resurserna ska vara förgäves.

I år går ändå länsstyrelsen i Västra Götalands län ut med att pengarna bara räcker till 76 % av den planerade mängden i vårt avrinningsområde. Detta är oacceptabelt.

Det måste vara vattenkemin och de biologiska målen som avgör när kalkningen ska minskas eller upphöra – inte ekonomiska skäl. Kalkningen ska avslutas först ”när satta mål uppnås utan kalktillförsel” i enlighet med HVMFS 2013:27. Sverige har under snart 50 års tid kämpat och lagt ner resurser för att återställa våra försurade vatten. Om kalkningen avslutas i förtid är de investerade pengarna som lagts ner till ingen nytta.

I Rolfsåns avrinningsområde där Lygnerns vattenråd verkar har stora ansträngningar gjorts för att återfå lax samt den försurningskänsliga och starkt hotade flodpärlmusslan. Förutom musslan finns fler hotade arter som havsnejonöga och utter samt en mångfald av arter. Om vi slutar kalka kommer många sjöar och vattendrag att återförsuras, vilket kommer få stora konsekvenser för hela ekosystemen. När pH-värdet sjunker löser metaller ut i vattnet som är giftigt för fiskar och andra djur i sjöar och vattendrag. Känsliga arter som lax, öring och mört riskerar att dö och deras rom kläcks inte. Många vattenlevande insekter, till exempel dagsländor, försvinner från försurade vatten. Kräftor, musslor och snäckor kan inte bygga upp sina skal när det finns

för lite kalk i vattnet. Fåglar som lever vid vatten och andra djur som hittar föda i vatten såsom uttrar drabbas indirekt genom att deras bytesdjur försvinner.

Dessutom kopplar denna fråga till en levande landsbygd, folkhälsa och turism. En återförsurning kommer att vara negativt för landsbygden och påverka vår region negativt även för rekreation och fritidsfiske.

Vattenråd finns inom alla huvudavrinningsområden i Sverige. Dessa är samverkansforum där kommuner, företag, intresseorganisationer och föreningar inom avrinningsområdena ingår. Syftet med detta är att genom lokalt samarbete och deltagande bidra till att god ekologisk status kan nås i alla vatten. För detta behöver det också finnas en central politik som ger stöd för fortsatt miljöarbete och inte försämrar förutsättningarna.

Hur ska Sverige klara sina åtaganden när det gäller kemisk- och ekologisk status i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten om nuvarande nedskärning av kalkningsverksamheten permanentas?

Det krävs förstås en miljökonsekvensutredning för sådana neddragningar som det är tal om. Har någon sådan gjorts och om inte, hur ska detta i så fall förklaras? Hur vill regeringen bli ihågkommen när det gäller att ge förutsättningar för Sveriges miljöarbete?

Vattenrådet med alla sina medlemsorganisationer uppmanar å det starkaste:
Säkerställ att tillräckligt med medel avsätts för kalkning och uppföljning av kalkningsverksamheten.

Med önskan om svar.

Vänligen

Annika Carlsson

Ordförande, Lygnerns vattenråd